

Umsögn dómnefndar
skv. 4. gr. a laga nr. 15/1998 um dómstóla
um umsækjendur um embætti dómara við Héraðsdóm
Reykjavíkur sem auglýst var laust til umsóknar í
Lögbirtingablaði 26. febrúar 2014.

Reykjavík 25. apríl 2014.

1. Umsækjendur um hið auglýsta dómaraembætti

Með bréfi dags. 17. mars 2014 fór innanríkisráðuneytið þess á leit við dómnefnd skv. 1. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998 um dómstóla með síðari breytingum að hún léti í té umsögn um hæfni umsækjenda um embætti dómara við Héraðsdóm Reykjavíkur, sem auglýst var laust til umsóknar 26. febrúar 2014 í Lögbirtingarblaði.

Um embættið sóttu Hólmfríður Grímsdóttir settur héraðsdómari, Katrín Hilmarsdóttir héraðsdómslögmaður, Logi Kjartansson lögfræðingur og Ólafur Helgi Árnason hæstaréttarlögmaður. Sá síðastnefndi dró umsókn sína til baka í lok andmælafrests 22. apríl 2014.

Umsögn dómnefndar fer hér á eftir.

2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á

Samkvæmt 2. mgr. 4. gr. a, sbr. 2. mgr. 12. gr. laga nr. 15/1998 skal dómnefnd láta innanríkisráðherra í té skriflega og rökstudda umsögn um umsækjendur um embætti héraðsdómara. Samkvæmt ákvæðinu skal í umsögn dómnefndar tekin afstaða til þess hvaða umsækjandi sé hæfastur til að hljóta embættið, en heimilt er að setja tvo eða fleiri umsækjendur jafna.

Í athugasemdum við 2. gr. frumvarps þess, er varð að 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998, segir m.a. svo: „Við mat á hæfni dómaraefna er til margra atriða að líta, svo sem starfsreynslu á sviði lögfræði, hvort heldur hún er á sviði dómstarfa, málflutnings, annarra lögmannsstarfa, fræðistarfa eða innan stjórnsýslunnar, en almennt verður umsækjandi að hafa til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega menntun og þekkingu. Rétt er einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í túrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Almennt verður að telja umsækjanda til tekna að hafa yfir að búa fjölbreyttri starfsreynslu, þótt meta verði það hverju sinni. Dómnefndinni er einnig rétt að líta til og að leita sérstaklega eftir umsögnum um störf umsækjanda og þess hvort hann sé skilvirkur í störfum sínum og vinnusamur, hvort hann hafi til að bera hæfni til að skilja aðalatriði frá aukaatriðum og setja álit sitt fram á skiljanlegan hátt, bæði munnlæga og skriflega. Er í því skyni unnt að líta til fræðirita, reynslu umsækjanda af málflutningi eða þeirra

dóma sem umsækjandi kann að hafa samið. Umsækjandi um dómaræmbætti verður enn fremur að geta átt góð samskipti við aðra.“

Í lok 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/2008 kemur fram að ráðherra setji að öðru leyti nánari reglur um störf nefndarinnar. Þáverandi dómsmála- og mannréttindaráðherra, nú innanríkisráðherra, setti reglur nr. 620/2010 um störf dómnefndar sem fjallar um hæfni umsækjenda um dómaræmbætti. Í 4. gr. reglnanna er fjallað um sjónarmið sem nefndin skal byggja mat sitt á og segir þar svo:

„4. gr.

Sjónarmið sem mat dómnefndar skal byggt á.

Í umsögn dómnefndar skal tekin afstaða til þess hvaða umsækjandi eða umsækjendur séu hæfastir til þess að hljóta umrætt dómaræmbætti. Dómnefnd skal gæta þess við mat sitt að samræmis sé gætt þannig að jafnræði sé í heiðri haft. Niðurstaðan skal byggð á heildstæðu mati á grundvelli málefnaalegra sjónarmiða og skal þar byggt á verðleikum umsækjenda með hliðsjón af menntun og reynslu, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi, eins og nánar greinir m.a. hér á eftir:

1. *Menntun, starfsferill og fræðileg þekking.* Við mat á menntun, starfsferli og fræðilegri þekkingu skal dómnefndin miða við að æskilegt sé að umsækjandi hafi fjölbreytta starfsreynslu á sviði lögfræðinnar, s.s. reynslu af dómrörfum, málflutningi eða öðrum lögmannsstörfum, störfum innan stjórnsýslunnar eða fræðistörfum. Miðað skal við að umsækjandi hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og menntun. Þá skal lítið til þess hvort umsækjandi hefur stundað framhaldsnám.

2. *Aukastörf og félagsstörf.* Dómnefnd ber einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaræfni. Loks er heimilt að líta til víðtækrar þátttöku í félagsstarfi.

3. *Almenn starfshæfni.* Við mat á almennri starfshæfni skal lítið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Æskilegt er að hann hafi reynslu af stjórnun. Umsækjandi skal hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti.

4. *Sérstök starfslæfini.* Mikilvægt er að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi.

5. *Andlegt atgervi.* Umsækjandi þarf að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð er krafa um að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.”

Í almennum athugasemdum við frumvarp það, er varð að lögum nr. 45/2010 um breyting á lögum um dómstóla, nr. 15/1998, með síðari breytingum (skipan dómara), er áréttar að í öðrum lögum sé einnig að finna ákvæði sem taka verður tillit til við skipun dómara, svo sem í stjórnsýslulögum, nr. 37/1993, lögum nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.

Samkvæmt 1. mgr. 65. gr. stjórnarskrárinnar skulu allir vera jafnir fyrir lögum og í 2. mgr. hennar segir orðrétt: „Konur og karlar skulu njóta jafns réttar í hvívetna.” Í 1. mgr. 11. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 er tekið fram að við úrlausn mála skuli stjórnvöld gæta samræmis og jafnræðis í lagalegu tilliti. Ákvæði þetta er áréttar að í upphafi 1. mgr. 4. gr. reglna nr. 620/2010 sem rakið er hér að framan. Í 2. mgr. 11. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 kemur fram ákvæði um bann við mismunun þar sem talin eru upp sjónarmið sem ekki má líta til við mat á því hvaða umsækjandi geti talist hæfastur til að gegna starfanum. Í ákvæðinu segir: „Óheimilt er að mismuna aðilum við úrlausn mála á grundvelli sjónarmiða byggðum á kynferði þeirra, kynþætti, litarhætti, þjóðerni, trúarbrögðum, stjórnmálaskoðunum, þjóðfélagsstöðu, ætterni eða öðrum sambærilegum ástæðum.”

Markmið laga nr. 10/2008 er m.a. að koma á og viðhalda jafnrétti og jöfnum tækifærum kvenna og karla og jafna stöðu kynjanna á öllum sviðum samfélagsins. Allir einstaklingar skulu eiga jafna möguleika á að njóta eigin atorku og þroska hæfileika sína óháð kyni, sbr. 1. gr. þeirra. Samkvæmt 1. mgr. 20. gr. laganna skal starf, sem laust er til umsóknar, standa opið jafnt konum sem körlum og í 1. mgr. 24. gr. þeirra er kveðið svo á um að hvers kyns mismunun á grundvelli kyns, hvort

heldur bein eða óbein, sé óheimil. Samkvæmt 2. tölul. 2. gr. laganna telst það óbein mismunun þegar hlutlaust skilyrði, viðmið eða ráðstöfun kemur hlutfallslega verr við annað kynið nema slíkt sé viðeigandi, nauðsynlegt eða réttlætanlegt vegna hlutlægra þátta óháð kyni. Þá ber þess að gæta að Hæstiréttur hefur talið að lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla yrðu þýðingarlítil, nema meginreglur þeirra við að stemma stigu við mismunun séu skýrðar svo að konu skuli veita starf ef hún er að minnsta kosti jafnt að því komin, að því er varðar menntun og annað sem máli skiptir og karl sem við hana keppir, ef á starfssviðinu eru fáar konur, sbr. dóma réttarins H 1993, 2230, H 1996, 3760, H 1998, 3599 og H 2006, 4891. Á þetta sjónarmið kann almennt að reyna að álti nefndarinnar við ákvörðun ráðherra um veitingu dómaraembættis hafi dómnefnd metið two eða fleiri umsækjendur jafnhæfa til að gegna því.

Loks skal þess getið að í almennum athugasemdum við frumvarp það, er varð að lögum nr. 45/2010 um breyting á lögum nr. 15/1998 með síðari breytingum (skipan dómara), er minnt á að í tilmælum ráðherranefndar Evrópuráðsins nr. R(94)12 frá 13. október 1994 um sjálfstæði, skilvirkni og hlutverk dómenda (On the Independence, Efficiency and Role of Judges) kemur fram að allar ákvarðanir um skipun og starfsframa dómara eigi að vera byggðar á hlutlægum sjónarmiðum og byggjast á verðleikum, með hliðsjón af hæfi, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi. Upphafsákvæði 1. mgr. 4. gr. reglna nr. 620/2010 eru byggð á þessum tilmælum.

3. Um málsmeðferð dómnefndar

Hinn 25. mars 2014 ritaði dómnefnd umsækjendum tölvubréf og óskaði eftir því að þeir gerðu strax athugasemdir við sérstakt hæfi dómnefndarmanna teldu þeir einhverjar vanhæfisástæður fyrir hendi. Ekki komu þá fram athugasemdir við sérstakt hæfi þeirra nefndarmanna sem fara með mál þetta. Nefndarmönnum er heldur ekki kunnugt um að neinar ástæður séu fyrir hendi sem valda vanhæfi þeirra í máli þessu.

Dómnefnd átti viðtöl við umsækjendur þann 2. apríl 2014.

Í athugasemdum við 2. gr. frumvarps þess, er varð að 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998, segir m.a. að dómnefndinni sé einnig rétt að líta til og að leita sérstaklega

eftir umsögnum um störf umsækjanda og þess hvort hann sé skilvirkur í störfum sínum og vinnusamur, hvort hann hafi til að bera hæfni til að skilja aðalatriði frá aukaatriðum og setja álit sitt fram á skiljanlegan hátt, bæði munnlega og skriflega. Samkvæmt 5. gr. reglna nr. 620/2010 getur dómnefnd aflað vitneskju um starfsferil umsækjanda hjá fyrri vinnuveitendum hans og öðrum, sem hafa átt samskipti við umsækjanda vegna starfa hans. Á grundvelli þessa ákvæðis sendi dómnefnd spurningalisti 3. apríl 2014 til þeirra sem umsækjendur höfðu gefið upp sem meðmælendur. Umsækjendum var síðan veitt færi á að tjá sig um svör umsagnaraðilans. Fyrir liggja umsagnir vegna fyrri umsóknar umsækjandans Loga og að hluta vegna umsækjandans Hólmfríðar sem lagðar verða til grundvallar og gerðu umsækjendurnir ekki athugasemdir við það fyrirkomulag.

Eins og áður segir fór innanríkisráðuneytið þess á leit við dómnefnd með bréfi dags. 17. mars 2014 að hún léti í té umsögn um hæfni umsækjenda. Barst formanni bréfið þann 18. sama mánaðar. Sex vikna afgreiðslufrestur nefndarinnar skv. 9. gr. reglna nr. 620/2010, sbr. 8. gr. stjórnsýslulaga, reiknast því frá síðastnefndum degi til 29. apríl 2014.

Þess skal getið að umsækjendurnir Hólmfríður og Logi hafa áður verið metin af dómnefnd sem nú starfar skv. 4. gr. a laga nr. 15/1998, sbr. álit dags. 27. febrúar 2014.

Samkvæmt 7. gr. reglna nr. 620/2010 voru umsækjendum send drög að umsögn dómnefndar með tölvubréfum 14. apríl 2014, þar sem þeim var gefinn kostur á að gera athugasemdir við þau til 22. þess mánaðar, kl. 16.00. Athugasemdir bárust frá Katrínu Hilmarsdóttur og var farið yfir þær á fundi nefndarinnar 23. apríl 2014. Fallist var á réttmæti þeirra um tiltekin atriði, en þær þóttu ekki gefa tilefni til breytinga á efnislegum niðurstöðum í þeim drögum sem umsækjendum höfðu verið send.

4. Almennar upplýsingar um umsækjanda

Hér á eftir verður næst veitt stutt ágrip um menntun og reynslu umsækjenda, en 5. kafli hefur að geyma mat dómnefndar á umsækjendum og viðmið á grundvelli þeirra meginþónarmiða sem reifuð voru í 2. kafla. Upplýsingarnar í þessum köflum

eru fyrst og fremst byggðar á umsóknum umsækjendanna. Ekki er greint frá öllu því, sem þeir hafa talið þar upp, heldur getið helstu starfa og viðfangsefna er þeir hafa fengist við auk þess sem leitast hefur verið við að gæta samræmis þeirra á milli þegar gerð er grein fyrir þessum atriðum.

Hólmfríður Grímsdóttir er fædd 2. september 1965 og er því 48 ára. Hún lauk embættisprófi frá lagadeild Háskóla Íslands í júní 2000. Að auki hefur hún lokið B.A.-prófi í stjórnmála- og fjölmíðlafræði frá Háskóla Íslands í október 1992, auk tveggja endurmenntunarnámskeiða í samningagerð og gerð lagafrumvarpa, reglugerða og annarra stjórnvaldsfyrirmæla. Hún öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður árið 2003. Að loknu laganámi hóf umsækjandinn störf sem löglærður aðstoðarmaður dómara við Héraðsdóm Reykjavíkur 2000-2002. Frá 2002-2010 starfaði umsækjandinn sem lögfræðingur í heilbrigðisráðuneytinu, þar sem hún sinnti almennum lögfræðistörfum í þeim málaflokkum sem fóllu undir ráðuneytið, s.s. gerð lagafrumvarpa, samningu reglugerða, stjórnsýsluúrskurða, samskiptum við undirstofnanir og önnur ráðuneyti, Alþingi og Umboðsmann Alþingis og innleiðingu EES-gerða o.fl., en síðustu árin var lögð sérstök áhersla á lyfjamál í starfi hennar. Árin 2003-2010 var hún staðgengill skrifstofustjóra lögfræðiskrifstofu og staðgengill skrifstofustjóra lyfjaskrifstofu frá 1. apríl 2010 þar til hún hóf störf sem aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt Íslands haustið 2010. Hinn 6. mars 2014 var hún sett sem dómarí við Héraðsdóm Reykjavíkur í þrjá mánuði. Í störfum sínum hefur hún verið fulltrúi í ýmsum nefndum og vinnuhópum, m.a. verkefninu Einfaldara Ísland, var í samningahópi 1 vegna umsóknar Íslands að ESB og sótti fundi í nefnd Evrópusambandsins á sviði lyfjamála og var í sérfræðingahópi EFTA á sama sviði. Hún hefur verið varamaður í stjórn Sjúkratrygginga Íslands síðan í ágúst 2010.

Logi Kjartansson er fæddur 6. ágúst 1975 og er því 38 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands vorið 2007 en hafði áður lokið prófi frá Löggregluskóla ríkisins. Að loknu laganámi hóf hann störf sem lögfræðingur í umhverfisráðuneytinu og starfaði þar til 2010 er hann réði sig til starfa sem lögfræðingur hjá Löggregluskóla ríkisins til 2012. Í ráðuneytinu fékkst umsækjandinn við gerð lagafrumvarpa, reglugerða og gerð stjórnsýsluúrskurða en í Löggregluskóla

ríkisins fékkst hann aðallega við rannsóknir í löggreglurétti og ritun samnefndrar kennslubókar. Þá hefur hann sótt námskeið um gerð lagafrumvarpa og reglugerða. Frá 2012 til 2013 var umsækjandinn lögfræðingur á stjórnsýslusviði ríkislögreglustjóra. Hann hefur nú kennt löggreglurétt við lögreglusklann frá því 2010 og annast kennslu í opinberu réttarfari og starfsmannarétti. Þá hefur hann haldið nokkra fyrirlestra um lögfræðileg efni. Umsækjandinn hefur gefið út kennslurit í löggreglurétti er ber heitið Löggregluréttur, auk þess sem hann hefur unnið að útgáfu ritverks um löggreglurétt með tilstyrk Lagastofnunar Háskóla Íslands og lagadeildar Háskóla Íslands sem ætlunin er að komi út á seinni hluta þessa árs. Dómnefnd fékk afhent handrit að verkinu sem telur 349 blaðsíður, en í endanlegu bókarformi telur umsækjandinn það verða hátt í 500 síður. Auk þessa hefur hann unnið lögfræðileg aukastörf fyrir Félag íslenskra atvinnuflugmanna, Landvernd, lögmannsstofuna Réttur – Adalsteinsson & Partners og fleiri.

Katrín Hilmarsdóttir er fædd 1. maí 1954 og er því tæplega 60 ára. Hún lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 1987. Réttindi til málflutnings í héraði öðlaðist hún 1997. Að auki hefur hún sótt ýmis námskeið og tekið þátt í málþingum um lögfræðileg efni. Að loknu laganámi starfaði Katrín sem dómarafulltrúi hjá bæjarfógetanum á Ísafirði og sýslumanninum í Ísafjarðarsýslu í rúmlega tvö ár. Frá 1990 til 1993 starfaði umsækjandinn í um þrjú ár sem aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt Íslands og var þá jafnframt staðgengill hæstaréttarritara. Frá 1994 til 1995 starfaði hún í eitt ár sem sýslumannafulltrúi hjá sýslumanninum í Reykjavík. Á árunum 1995 til 1999 starfaði umsækjandinn í fjögur ár sem yfirlögfræðingur hjá yfirskattanefnd. Hún starfaði í rúm sjö ár frá 1999 til 2007 hjá embætti löggreglustjórans í Reykjavík sem löglærður fulltrúi og ákærandi, en þar fór hún með stjórn löggreglurannsókna vegna kynferðis- og ofbeldisbrota og annaðist undirbúning ákæru og saksókn fyrir héraðsdómi, auk þess að starfa við saksókn ofbeldisbrota í umboði ríkissaksóknara. Á árunum 2007 til 2008 vann Katrín í tæplega eitt og hálft ár við ýmis verkefni, einkum gerð skýrslu í samstarfi við Egil Stephensen saksóknara með lýsingu á uppbyggingu og starfsemi íslenskra stofnana sem fást við sakamál. Hún var gerð að tilhlutan Max Planck Institute í Þýskalandi í tengslum við rannsóknir á leiðum til að efla samvinnu í sakamálum og tekur til

fjölmargra Evrópulanda. Á árunum 2008 og 2011 starfaði Katrín sem lögfræðingur hjá úrskurðarnefnd almannatrygginga við undirbúning og samning úrskurða nefndarinnar vegna ákvarðana Tryggingastofnunar ríkissins og Sjúkratrygginga Íslands. Frá árinu 2011 hefur hún unnið sjálfstætt að ýmsum verkefnum. Þá hefur Katrín setið í starfshópi sem samdi stefnumótunar- og starfsmannastefnu fyrir löggreglustjórann í Reykjavík árið 2005 og veitti umsagnir um lagafrumvörp.

5. Mat á umsækjendum.

5.1. Menntun og framhaldsmenntun

Allir umsækjendur hafa lokið embættisprófi í lögfræði frá íslenskum háskólum.

Hólmfriður hafði að baki B.A. próf í stjórnmála- og fjölmíðlafræði frá Háskóla Íslands áður en hún lauk embættisprófi í lögum. Hún hefur einnig sótt tvö námskeið við Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands.

Katrín hefur lokið embættisprófi og setið ýmis námskeið.

Logi hafði tekið próf frá Lögregluskóla ríkisins áður en hann lauk embættisprófi í lögum. Hann hefur einnig sótt námskeið um gerð lagafrumvarpa og reglugerða.

Samkvæmt þessu stendur Hólmfriður öðrum umsækjendum nokkru framar í þessum þætti hæfnismats. Hún hefur þannig próf í grein sem er um sumt skyld lögfræði, en hún hlaut einnig hæstu meðaleinkunn umsækjenda á embættisprófi. Þá hefur hún tvívegis sótt endurmenntunarnámskeið við Háskóla Íslands. Viðbótarmenntun annarra umsækjenda telst vera minni.

5.2. Reynsla af dómstörfum

Hólmfriður hefur nú verið settur dómari við Héraðsdóm Reykjavíkur í tæplega two mánuði. Hún var aðstoðarmaður héraðsdómara í Reykjavík í sem næst tvö ár og hefur verið aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt Íslands í þrjú og hálft ár.

Katrín var dómarafulltrúi hjá bæjarfógetanum á Ísafirði og sýslumanninum í Ísafjarðarsýslu í rúmlega tvö ár. Hún var aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt í þrjú ár.

Logi hefur ekki reynslu af dómstörfum.

Samkvæmt framröktu hefur Hólmfríður mesta reynslu umsækjenda af störfum við dómstóla, en þar vega þyngst störf hennar við Hæstarétt Íslands. Á báðum dómstigum öðlaðist hún reynslu af því að semja drög að dómsniðurstöðum. Þá hefur hún nú um skamma hríð verið settur héraðsdómari. Næst henni í þessum þætti kemur Katrín, en þegar mat er lagt á reynslu hennar af dómstörfum verður að gæta þess að langt er um liðið síðan hún fékkst við að leysa úr dómsmálum sem fullrúi sýslumannsins á Ísafirði og reglur á öllum sviðum réttarfars eru nú gjörbreyttar frá þeim tíma er hún annaðist dómstörf. Það sem hér segir um réttarfar á að sínu leyti einnig við um fyrri hluta þess tímabils sem hún starfaði við Hæstarétt.

5.3. Reynsla af lögmannsstörfum

Umsækjendur að Loga undanskildum hafa aflað sér réttinda sem héraðsdómslögmenn.

Hólmfríður og *Logi* hafa ekki reynslu af störfum á lögmannsstofu.

Katrín hefur öðlast reynslu í starfi sínu sem ákærandi og málflytjandi í viðkvænum og vandmeðförnum tegundum brotamála fyrir hönd löggreglustjórans í Reykjavík og ríkissaksóknara fyrir héraðsdómi í rúmlega sjö ár.

Samkvæmt framansögðu hefur Katrín ekki starfað á lögmannsstofu en flutt mál fyrir héraðsdómi sem lið í störfum fyrir vinnuveitanda sinn. Reynsla hennar er á sviði sakamála. Í þessum þætti hæfnismats nýtur Katrín þannig sérstöðu meðal umsækjenda.

5.4. Reynsla af stjórnsýslustörfum

Hér á eftir verða rakin helstu stjórnsýslustörf sem umsækjendur hafa haft með höndum.

Hólmfríður starfaði sem lögfræðingur í heilbrigðisráðuneyti í sem næst átta ár. Þar voru henni falin umfangsmikil stjórnsýsluverkefni, þ.á. m. gerð lagafrumvarpa,

reglugerða og stjórnsýsluúrskurða og samskipti við ýmsar stofnanir. Þá var hún í samningshópi vegna umsóknar Íslands að ESB og hefur sótt fundi í nefndum ESB og EFTA á sviði lyfjamála. Þá starfaði hún í vinnuhópi, „Einfaldara Ísland“ sem var samráðsvettvangur ráðuneytanna til að fara yfir alla lagabálka sem undir þau heyrðu með það fyrir augum að einfalda reglur og gera þær markvissari og skýrari.

Logi starfaði í umhverfisráðuneytinu í sem næst þrjú ár þar sem hann fékkst meðal annars við gerð lagafrumvarpa, reglugerða og stjórnvaldsúrskurða. Með umsókn hans fylgdu tveir slíkir úrskurðir sem hann mun hafa samið. Eftir það starfaði hann í tvö ár hjá Löggregluskóla ríkisins og um eitt ár á stjórnsýslusviði ríkislöggreglustjóra.

Katrín sinnti samhliða vinnu við dómsmál, sbr. lið 5.2. að framan, ýmsum stjórnsýsluverkefnum sem sýslumannsfulltrúi í rúm tvö ár. Í sams konar starfi síðar í tæpt eitt ár vann hún einkum við þinglýsingar. Þá starfaði hún í fjögur ár sem yfirlögfræðingur hjá yfirkattanefnd og önnur fjögur sem lögfræðingur hjá úrskurðarnefnd almannatrygginga. Í báðum tilvikum vann hún að úrlausn og gerði drög að fjölmörgum úrskurðum í kærumálum sem beint var til þessara úrskurðanefnda. Samhliða viðfangsefnum hjá löggreglustjóranum í Reykjavík í sjö ár sem ákærandi og málflytjandi, sbr. lið 5.3. að framan, fór hún með stjórn rannsókna hjá löggreglu í sömu málaflokkum. Á þeim tíma sat hún einnig í starfshópi um stefnumótun og starfsmannastefnu fyrir embættið.

Allir umsækjendur hafa samkvæmt framangreindu reynslu af stjórnsýslustörfum þótt í mismiklum mæli sé og á ólíkum vettvangi. Verður litið til þess hve lengi þeir hafa starfað við stjórnsýslu og jafnframt til eðlis starfanna. Eins og í öðrum þáttum hæfnismats er jafnframt hugað að því hvort viðfangsefni af þessum toga hafi tekið allan starfstíma umsækjanda eða hvort önnur verkefni hafi einnig verið hluti starfans, en litið er þá til slíkra verkefna undir öðrum liðum eftir því sem við á. Hólmfríður hefur öðlast mikla reynslu af stjórnsýslu í störfum sínum sem lögfræðingur í Stjórnarráðinu í átta ár, þar á meðal við gerð stjórnvaldsúrskurða og í samskiptum við innlendar og erlendar stofnanir. Leggja má til grundvallar að verulega hafi reynt á lagalega þekkingu og færni við úrvinnslu mála í daglegum störfum hennar þar sem álitaefni munu gjarnan hafa verið á sviði stjórnsýsluréttar. Í

starfi hennar fólst meðal annars að sitja í fjölmögum vinnuhópum og nefndum. Ætla má að reynsla hennar af stjórnsýslu myndi nýtast vel við úrlausn mála fyrir dómstólum. Verður að telja hana standa framar öðrum umsækjendum í þessum þætti. Næst á eftir henni kemur Katrín með langan starfstíma hjá nokkrum ríkisstofnunum sem samanlagt felur í sér breiða reynslu á sviði stjórnsýslu, þar á meðal við undirbúning úrskurða stjórnvalda í kærumálum. Um báða þessa umsækjendur gildir að í störfum þeirra fólust einnig önnur viðfangsefni sem litið er til í öðrum þáttum matsins þar sem það á við. Hvað Hólmfríði varðar tengist stjórnun þannig stjórnsýslustörfum hennar og hjá Katrínu tengist þeim lögmennska og stjórnun. Reynslu Loga af stjórnsýslustörfum verður að telja takmarkaðri en annarra umsækjenda.

5.5. Reynsla af fræðistörfum o.fl.

5.5.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf

Hólmfríður, Katrín og Logi hafa ekki fengist við kennslu á háskólastigi. Þess má þó geta að Logi hefur kennt sakamálaréttarfari og starfsmannarétt í Lögregluskóla ríkisins frá árinu 2010 sem líta má til.

5.5.2. Útgefnar greinar og bækur, ritstjórн o.fl.

Hólmfríður hefur ekki komið að útgáfu fræðirita eða birt fræðigreinar um lögfræðileg málefni.

Katrín tók að sér sem aðstoðarmaður í samstarfi við annan mann að semja kafla í skýrslu á vegum Max Planck Institute þar sem lýst er uppbyggingu og starfsemi íslenskra stofnana sem fást við sakamál. Verki þeirra var lokið fyrir nokkrum árum, en ritið mun þó ekki enn hafa verið gefið út af alls óskyldum ástæðum. Um þetta athugast að ekki liggur fyrir hvort þeirra samdi hvað af efninu. Ritið veitir ýmsar almennar upplýsingar um stofnanir og málsmæðferð á sviði lögreglu- og sakamála. Verður það haft til hliðsjónar við umsögn þessa.

Logi hefur með umsókn sinni lagt fram kennslurit í lögreglurétti sem stuðst er við í kennslu við Lögregluskóla ríkisins. Hann hefur jafnframt afhent dómnefnd handrit af óútgefnu en umfangsmiklu riti sínu um sama efni. Kandidatsritgerð

umsækjandans til lokaprófs fjallaði einnig um sama efni, en kennsluritið var samið síðar og fól í sér mun ítarlegri umfjöllun um viðfangsefnið. Óútgefna ritið felur síðan í sér dýpkun frá efnistökum kennsluritsins auk þess sem síðustu kaflarnir eða tæplega þriðjungur ritsins er viðbót. Í hæfnismati 27. febrúar 2014 sagði að kennsluritið hefði nokkurt fræðilegt gildi og að það sé áhugavert, ekki síst vegna þess að það er á sviði sem lítt hefur verið ritað um áður. Hvað varðar óbirta ritið er komið fram að ráðgert er að gefa það út í ágúst eða september nk. Í umsókn segir jafnframt að talsvert hafi verið unnið við að uppfæra og laga handritið á síðustu vikum og að álti dómnefndar er því verki ekki enn lokið. Engu að síður sýnir ritið góð tök umsækjandans á efninu. Verður þess vegna höfð hliðsjón af því hér enda veitir það Loga sérstöðu meðal umsækjenda.

5.6. Reynsla af stjórnun

Hólmfríður var samfleyytt í sjö ár staðgengill skrifstofustjóra lögfræðiskrifstofu og skrifstofustjóra lyfjaskrifstofu heilbrigðisráðuneytis. Í Hæstarétti hefur hún ásamt öðrum löglærðum aðstoðarmönnum gengið í störf skrifstofustjóra réttarins í réttarhléum og öðrum tilvikum ef þurfti. Hið sama kom fyrir í Héraðsdómi Reykjavíkur yfir sumartíma.

Logi hefur ekki fengist við störf á þessu sviði.

Katrín gekk í Hæstarétti í þrjú ár í störf hæstaréttarritara í réttarhléum og öðrum tilvikum ef þurfti. Þá stjórnaði hún með öðrum störfum sínum rannsókn lögreglu í tilteknum brotaflokkum í sjö ár.

Samkvæmt þessu hafa tveir umsækjendur, Hólmfríður og Katrín, reynslu af stjórnun en á ólíkum vettvangi. Að öllu virtu telur dómnefnd ekki efni til þess að gera upp á milli þeirra í þessum þætti hæfnismats.

5.7. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.

Hólmfríður og Logi hafa komið að undirbúningi lagasetningar og setningu reglugerða í störfum sínum annars vegar í heilbrigðisráðuneyti á átta ára starfsferli og hins vegar umhverfisráðuneyti í þrjú ár.

Allir umsækjendur hafa sinnt öðrum störfum, sbr. nánar 4. kafla hér að framan, en ekki verður talið að þau nýtist þeim beint í störfum dómara.

5.8. Almenn starfshæfni og andlegt atgervi

Í 3. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010 segir að við mat á almennri starfshæfni skuli litið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Þá kemur fram að umsækjandi skuli hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti. Ennfremur er tekið fram í 5. tölulið 4. gr. reglnanna að umsækjandi þurfi að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð sé krafa um að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.

Í auglýsingu um hið lausa dómarEmbætti var óskað eftir því að umsækjendur tilnefndu two meðmælendur. Í 5. gr. reglna nr. 620/2010 kemur fram að dómnefnd geti aflað vitneskju um starfsferil umsækjanda hjá fyrri vinnuveitendum hans og öðrum sem átt hafi samskipti við umsækjanda vegna starfa hans.

Dómnefndin lagði til grundvallar umsagnir þeirra er umsækjandinn hafði tilnefnt sem meðmælendur en þeir eru:

Greta Baldursdóttir og Markús Sigurbjörnsson, dómarar við Hæstarétt Íslands, gáfu umsögn um Hólmfríði Grímsdóttur og Hildur Briem héraðsdómari og Egill Stephensen hrl. um Katrínu Hilmarsdóttur. Hvað varðar Hólmfríði Grímsdóttur byggði nefndin á umsögn Markúsar Sigurbjörnssonar og einnig fyrri umsögn Gretu Baldursdóttur, sem aflað var vegna umsagnar dómnefndar 27. febrúar 2014. Hvað varðar Loga Kjartansson byggði nefndin á umsögnum þeirra Eyvindar G. Gunnarsonar forseta lagadeilda Háskóla Íslands og Guðmundar Guðjónssonar fyrrverandi yfirmanns stjórnsýslusviðs ríkislöggreglustjóra, sem aflað var vegna umsagnar dómnefndar 27. febrúar 2014.

Dómnefndin hefur haft umsagnir þessara meðmælenda, sem allar eru jákvæðar í garð hlutaðeigandi umsækjenda, til hliðsjónar við mat sitt. Af umsögnunum verður ráðið að allir umsækjendur uppfylli þær lágmarkskröfur sem

gera verður samkvæmt 3. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010. Einnig kom þar fram að reglusemi umsækjenda væri ekki ábótavant.

5.9. Sérstök starfshæfni

Í 4. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010 segir að mikilvægt sé að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfari á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi. Miðað við þessar forsendur og með vísan til alls þess sem að framan greinir telur dómnefnd að allir umsækjendur fullnægi þeim lágmarksskilyrðum sem gera verður til héraðsdómara í þessum efnum.

6. Niðurstaða dómnefndar

Hér að framan hefur verið fjallað sérstaklega um þau sjónarmið sem dómnefnd ber að líta til við störf sín skv. 4. gr. reglna nr. 620/2010. Þessi sjónarmið hljóta eðli máls samkvæmt að hafa ólíkt vægi innbyrðis, en ekkert eitt þeirra getur ráðið niðurstöðu. Þótt almennt verði að telja umsækjanda til tekna fjölbreytta starfsreynslu er meginmarkmiðið með störfum dómnefndar að finna hverjir umsækjenda séu hæfastir til að gegna embætti héraðsdómara. Við mat á því að hve miklu leyti starfsreynsla umsækjenda nýtist í störfum héraðsdómara skiptir mestu máli að þeir búi yfir staðgóðri reynslu af dómstörfum, lögmannsstörfum og þeim stjórnsýslustörfum sem lúta að úrlausn ágreiningsmála. Einnig hvort þau verkefni, sem umsækjendur hafa fengist við, séu fjölbreytileg, svo sem hvort þeir hafi reynslu af því að beita réttarreglum á ólíkum sviðum lögfræði. Þá vegur reynslan af fyrstu starfsárunum í hverju starfi að öðru jöfnu tiltölulega þyngst í þessu sambandi, þannig að síður er ástæða til að gera upp á milli umsækjenda með langa starfsreynslu að baki þótt einn þeirra hafi gegnt starfi nokkru lengur en annar.

Niðurstaða dómnefndar er byggð á heildstæðu mati á verðleikum umsækjenda og skiptir þar mestu máli að umsækjandinn hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega menntun, þekkingu og færni. Farsael starfsreynsla og fjölbreytileiki hennar getur gefið mikilsverðar vísbindingar í því efni, en þar koma þó önnur atriði

einnig til álita, ekki síst reynsla af lögfræðilegri greiningu. Dómnefnd hefur gætt þess í mati sínu á hæfni umsækjenda, rétt eins og í fyrri álitum, að fara ekki út í alltof nákvæmt mat vegna þess að afar erfitt er að halda samræmi þegar svo er að verki staðið þar sem matsgrundvöllurinn er bæði fjölþættur og margbrotinn.

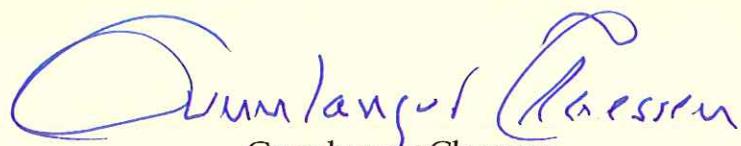
Mat dórnefndar er byggt á öllum þeim þáttum sem raktir hafa verið hér að framan í köflum 5.1.-5.9. Það er niðurstaða nefndarinnar að allir umsækjendur fullnægi þeim kröfum sem gera verður til héraðsdómara.

Þegar litið er til alls þess sem að framan greinir er það niðurstaða dórnefndar að Hólmfríður Grímsdóttir sé hæfust umsækjenda til að gegna starfi héraðsdómara. Hún hefur mesta reynslu umsækjenda af dómstörfum vegna starfa sinna í Héraðsdómi Reykjavíkur og Hæstarétti Íslands í samtals tæplega sex ár. Á báðum dómstigum öðlaðist hún reynslu af því að semja drög að dómsniðurstöðum. Hún hefur einnig reynslu umfram aðra umsækjendur af stjórnsýslu. Meðal verkefna hennar í heilbrigðisráðuneytinu var að semja úrskurði í kærumálum. Með umsókn sinni hefur hún afhent two slíka úrskurði á sviði stjórnsýslu sem hún hefur samið og undirritað. Þeir eru báðir vel samdir og örugg tök á íslensku ritmáli leyna sér ekki. Næst Hólmfríði að hæfni kemur Katrín en þar vegur þyngst löng reynsla hennar á sviði stjórnsýslu og sem ákærandi og málflytjandi í sakamálum.

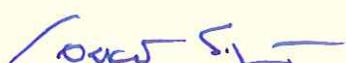
Ályktarorð:

Með vísan til 2. mgr. 4. gr. a, sbr. 2. mgr. 12. gr. laga nr. 15/1998 um dómstóla, er það niðurstaða dómnefndar að af þeim umsækjendum sem sækja um skipun í embætti dómara við Héraðsdóm Reykjavíkur sé Hólmfríður Grímsdóttir hæfust til að hljóta skipun í embættið. Að henni frátalinni er niðurstaða nefndarinnar jafnframt sú að Katrín Hilmarsdóttir sé hæfust til að gegna embætti við umræddan dómstól.

Reykjavík, 25. apríl 2014.

Gunnlaugur Claessen

Allan V. Magnússon Guðrún Agnarsdóttir

Óskar Sigurðsson

Stefán Már Stefánsson

